Будівництво зеленого аеродрому проєкту Climate SYNERGY: розвиток інноваційної інфраструктури та транскордонної мережі громад

У межах міжнародного проєкту **«Кліматична синергія – сталий результат через моделювання та мережеву співпрацю для управління прирічковими та придамбовими територіями, спрямованими на кліматичну стійкість громад» (Climate SYNERGY, ROUA00460)** тривають роботи зі створення інфраструктури зеленого аеродрому в селі Сторожниця Холмківської територіальної громади Закарпатської області.

Проєкт Climate SYNERGY реалізується за фінансової підтримки Програми Interreg VI-A NEXT Румунія–Україна 2021–2027 та спрямований на підвищення кліматичної стійкості прикордонних територій, які зазнають впливу паводків, підтоплень, берегової ерозії та інших природних ризиків. Особливу увагу приділено впровадженню інноваційних підходів до управління прирічковими та придамбовими територіями, поєднанню кліматичного моделювання, екологічного відновлення земель і розвитку багатофункціональної зеленої інфраструктури.

У реалізації проєкту беруть участь чотири партнерські організації з України та Румунії: Холмківська сільська рада — Головний партнер проєкту, Університет «Ștefan cel Mare» у Сучаві, адміністративно-територіальна одиниця повіту Сату-Маре та Міжнародна асоціація інституцій регіонального розвитку «MAIPP».

Україна, Ужгород, 88000 Швабська, 71а, Асоціація «MAIPP»
Тел: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, https://iardi.org/climate-synergy

**Зелений аеродром у Сторожниці —
демонстраційний майданчик Climate SYNERGY**

Реалізацію інфраструктурної складової забезпечує Головний партнер проєкту — Холмківська сільська рада. Будівництво зеленого аеродрому передбачає комплексне впорядкування прирічкової території, покращення її екологічного стану та створення сучасного багатофункціонального простору, який поєднуватиме природоохоронні, інфраструктурні, навчальні та інноваційні функції. Особливістю ініціативи є застосування нового підходу до використання територій, що перебувають під впливом кліматичних ризиків. Замість подальшого занепаду та неефективного використання земель проєкт пропонує їх комплексне впорядкування з урахуванням природних особливостей, екологічних обмежень та перспектив сталого розвитку.

Ключовим елементом демонстраційного майданчика стане зелена злітно-посадкова смуга довжиною більш як 400 метрів, призначена для використання літаків малої авіації. Інфраструктурна концепція також передбачає облаштування руліжної доріжки, встановлення авіаційного ангару, локальної метеорологічної станції, обладнання для спостереження за погодними умовами, зарядної станції для електротранспорту та використання сучасних рішень у сфері альтернативної енергетики. Важливою складовою стане організація кліматичного моніторингу та збору метеорологічних даних. Це

«Кліматична синергія – сталий результат через моделювання та мережеву співпрацю для управління прирічковими та придамбовими територіями, спрямованими на кліматичну стійкість громад»
Україна, Ужгород, 88000 Швабська, 71а, Асоціація «МАІРР»
Тел: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, https://iardi.org/climate-synergy
ROUA00460

дозволить використовувати демонстраційний майданчик не лише для розвитку зеленої авіаційної інфраструктури, але й для спостереження за погодними умовами, аналізу природних процесів та підтримки прийняття рішень щодо управління кліматичними ризиками.

Завершення будівельних робіт на майданчику заплановане на весну 2027 року. Заключним етапом облаштування території стане підготовка ґрунту та засівання злітно-посадкової смуги травою, що забезпечить формування природного зеленого покриття. Подальше використання аеродрому здійснюватиметься після завершення необхідних робіт, перевірки готовності інфраструктури та виконання встановлених вимог безпеки.

Чотири пілотні громади —
основа майбутньої мережі зелених аеродромів

Створення демонстраційного майданчика в Холмківській громаді є частиною ширшої концепції Climate SYNERGY, спрямованої на поширення інноваційних підходів до управління кліматично вразливими територіями.

У квітні 2026 року за результатами відкритого конкурсного відбору, експертного оцінювання, консультацій та ознайомчих візитів було визначено чотири пілотні громади Закарпатської області: Дубівську, Тересвянську, Буштинську та Іршавську. У кожній із цих громад визначено перспективні території, які потребують екологічного впорядкування, відновлення або вдосконалення систем управління водними ризиками. Водночас ці ділянки розглядаються як потенційні майданчики для розвитку зеленої інфраструктури, зокрема створення невеликих злітно-посадкових смуг для малої авіації та рекреаційних просторів.

У Дубівській громаді, яка за результатами експертного ранжування характеризується найвищим рівнем кліматичних ризиків серед відібраних українських громад, перспективною визначено територію в селі Калини на правому березі річки Тересва. Тут особливо актуальними є питання берегоукріплення, очищення території від стихійних сміттєзвалищ та відновлення прибережної зони. У перспективі розглядається можливість облаштування зеленої злітно-посадкової смуги та зон відпочинку.

У Тересвянській громаді перспективна ділянка розташована вздовж річки Тересва. Основну увагу приділено оцінюванню паводкових ризиків, берегової ерозії та необхідності берегозахисних заходів. Результати кліматичного моделювання стануть основою для визначення можливостей подальшого функціонального використання території.

У Буштинській громаді для пілотного опрацювання визначено територію поблизу річки Теребля. Тут передбачається аналіз гідрологічних ризиків, оцінювання стану земель та розроблення рекомендацій щодо впорядкування території з можливістю розвитку багатофункціональної зеленої інфраструктури.

В Іршавській громаді розглядається територія, яка потребує покращення водовідведення, облаштування дренажної системи, розчищення, вирівнювання та

«Кліматична синергія – сталий результат через моделювання та мережеву співпрацю для управління прирічковими та придамбовими територіями, спрямованими на кліматичну стійкість громад»
Україна, Ужгород, 88000 Швабська, 71а, Асоціація «МАІРР»
Тел: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, https://iardi.org/climate-synergy
ROUA00460

благоустрою. У перспективі ділянка може бути адаптована для створення зеленої злітно-посадкової смуги.

Важливо, що створення зелених аеродромів у пілотних громадах розглядається як перспективний напрям подальшого розвитку, а не як уже затверджене будівництво на всіх чотирьох ділянках. Остаточні рішення щодо можливості їх облаштування залежатимуть від результатів кліматичного моделювання, оцінки безпеки, технічної придатності територій, земельно-правових умов та наявності необхідних ресурсів.

Таким чином, демонстраційний майданчик у Сторожниці має стати практичним прикладом, досвід створення та функціонування якого може бути використаний іншими громадами Карпатського регіону.

Climate SYNERGY хабу —
основа довгострокової транскордонної співпраці

Паралельно з розвитком інфраструктури проєкт передбачає формування Climate SYNERGY HUB — інтегрованої транскордонної платформи співпраці між громадами України та Румунії.

У пілотних громадах формуються місцеві ініціативні групи у складі 3–5 представників, до яких залучаються фахівці органів місцевого самоврядування, спеціалісти з питань

просторового планування, земельних ресурсів, екології та місцевого розвитку. Учасники цих груп проходитимуть спеціалізоване навчання, братимуть участь у міжнародних семінарах, експертних консультаціях та заходах з обміну досвідом. Вони також будуть залучені до роботи транскордонної мережі, яка об'єднуватиме вісім пілотних громад України та Румунії.

Діяльність Climate SYNERGY хабу буде спрямована на поширення результатів кліматичного моделювання, обмін даними та практичними рішеннями, підготовку спільних ініціатив і розвиток партнерств між громадами, науковими установами та експертними організаціями.

Особливе значення матиме використання демонстраційного майданчика у Сторожниці як простору для проведення практичних навчань, ознайомлення з технологіями кліматичного моніторингу, обговорення інноваційних інфраструктурних рішень та поширення досвіду екологічного відновлення територій.

Від демонстраційного майданчика —
до регіональної мережі зеленої інфраструктури

Будівництво зеленого аеродрому в Сторожниці є важливим практичним результатом проєкту Climate SYNERGY та демонструє можливість поєднання кліматичної адаптації з інноваційним використанням територій. Навесні 2027 року планується завершити будівельні роботи та озеленення території демонстраційного майданчика, створивши основу для його подальшого функціонування та використання у навчальних, дослідницьких і демонстраційних цілях. Водночас результати кліматичного моделювання у чотирьох пілотних громадах та розвиток Climate SYNERGY хабу формуватимуть передумови для подальшого розширення мережі зелених авіаційних майданчиків у Карпатському регіоні.

У довгостроковій перспективі такі ініціативи можуть сприяти відновленню невикористаних територій, розвитку малої авіації, впровадженню екологічних технологій, підвищенню безпеки громад та зміцненню українсько-румунської транскордонної співпраці. Climate SYNERGY демонструє, як території, що сьогодні потребують захисту від кліматичних ризиків, можуть стати просторами інновацій, сталого розвитку та нових можливостей для місцевих громад.

Прес-центр Асоціації «МАІРР»

«Кліматична синергія – сталий результат через моделювання та мережеву співпрацю для управління прирічковими та придамбовими територіями, спрямованими на кліматичну стійкість громад»
Україна, Ужгород, 88000 Швабська, 71а, Асоціація «МАІРР»
Тел: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, https://iardi.org/climate-synergy
ROUA00460